

DZIENNIK SUWAWSKI

Redakcja i Administracja: ul. Kościuszki 61 = SUWAŁKI =

TELEFON Nr. 68
RACHUNEK CIEKOWY: P. K. O. Nr 62677.

Z WÓD I BŁOT POLSKICH -- MILJARDY

Koszt 600 milionów złotych przy poparciu Ligi Narodów

Gigantyczny plan dwóch wielkich kanałów Bałtyk -- Morze Czarne
Dziś przybywają do Warszawy eksperci zagraniczni

Dziś przyjeżdża do Warszawy komisja ekspertów z ramienia komitetu transytowego Ligi Narodów, w której skład wchodzi p. Romei (sekretarz), p. Vaher (dyrektor dróg wodnych we Francji), p. Nyhoff (członek zarządu holenderskiego instytutu młynierów) oraz znany inżynier amerykański Laze. Komisja ta została zaproszona

przez rząd polski. Ma ona zbadać opracowane przez nasze władze projekty regulacji i budowy dróg wodnych w Polsce. Projekty te dotyczą budowy kanału węglowego Gdańsk -- Śląsk, idącego od Katowic przez Łódź -- Bydgoszcz z odnogą i Łęczycy do Warszawy i przez Wartę do Poznania. Drugi kanał ma połączyć

Bug z Prypeca.
Przebudowa kanału Królewskiego wraz z regulacją Prypeca łączy się z wielkimi zagadnieniami odwodnienia terenu przeszło miliona hektarów błot, które w ten sposób można zamienić na łąki i pola. Przewidywane jest nadto zużytkowanie energii wodnej na kanałach, co w sumie da gospodarstwu narodowemu Polski około

25 milionów kilowatogodzin. Projektowane nowe drogi wodne będą miały również wielkie znaczenie transytowe dla innych krajów, gdyż łączyłyby w sposób oszczędny Zachód ze Wschodem. Ogólny koszt tych robót obliczono na

600 milionów złotych. Plany polskie zainteresowały finansowe kółka zagraniczne oraz komitet transytowy Ligi Narodów. Jeżeli opinia komisji wypadnie pomyślnie dla planów polskich, to

pozykanie kapitałów zagranicznych celem przeprowadzenia tych planów nie będzie rzeczą trudną. Komisja Ligi Narodów zabawi w Polsce około 2 tygodni, zbada odnośne tereny, oceni rentowność projektowanych linii oraz ich ogólne znaczenie ekonomiczne.

POWROTNA FALA NIEMIECKIEJ PROWOKACJI

Za rugi robotników polskich musimy zapłacić rugami niemieckimi obywateli

Rząd polski energicznie protestuje przeciwko uchwałom parlamentu niemieckiego

Parlament niemiecki powziął uchwałę, wzywającą rząd Rzeszy do wydalenia z Niemiec polskich robotników rolnych. Autorem uchwały, stronnictwu socjalistycznemu i niemiecko-narodowemu, chodził o blisko

70.000 robotników polskich, osiadłych od lat kilkunastu w Niemczech i posiadających już tam ośrodek życiowy.

Robotnicy polscy, których parlament Rzeszy chce wydrzeć, byli sprowadzeni do Niemiec w czasie okupacji, a więc przed 10-11 laty, pod przymusem Japana jak psy w kinach, na ulicach, lub -- w późniejszych latach -- przemycani przez zieloną granicę za pośrednictwem na ganiaczy obszarów pruskich.

Uchwałę tę parlament niemiecki przyjął w chwili, kiedy trwały z Polską rokowania emigracyjne i kiedy zdawało się, że rząd niemiecki zarzucił metodę sabotażu rokowań handlowych i prawno-politycznych.

Uchwała parlamentu niemieckiego stanowi prowokację Polski, jako chęć unemożliwienia naprawy stosunków polsko-niemieckich.

Rząd polski na uchwałę parlamentu niemieckiego będzie zmuszony odpowiedzieć środkami

odwetowymi. Przedewszystkiem musi być

cofnięta obietnica b. premiera Skrzyńskiego, dotycząca wstrzymania wydalania optantów niemieckich. A potem istnieje jeszcze otwarta kwestja wydalania z Polski wszystkich innych obywateli niemieckich, żyjących w Polsce i dorabiających się na nas.

Podobna sytuacja była już w roku 1923, kiedy rząd meklem-burski zaczął masowo wydrzeć robotników polskich. Wówczas rząd polski zastosował środki odwetowe i zaczął wydrzeć z Polski obywateli niemieckich. Odnosiło to wówczas skutek --

wydalanie obywateli polskich ustalo.

Dziś Polska musi zastosować tę samą metodę, jeśli uchwała parlamentu niemieckiego będzie wprowadzona w życie.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że rząd polski polecił wczoraj posłowi Olszowskiemu w Berlinie złożyć na ręce rządu Rzeszy

energiczny protest przeciwko wydalaniu robotników polskich z Niemiec.

O ile protest ten nie odniesie skutku, rząd polski przystąpi na tychmiast do zastosowania środków odwetowych.

Odkrycie na Zamku w Warszawie

Tak wyglądać będzie przepyszny fragment ostrołukowy z epoki książąt Mazowieckich w fasadzie zamkowej od strony Zjazdu. Do-

tychczas ukrywał się on pod grubą warstwą tynku i został odkryty dopiero dzięki wytrwałym badaniom prof. Skórewicza.

RZĄD W RZĄDZIE

Wicepremier Caillaux obraduje osobno ze swymi ministrami

PARYŻ. 28. 6. Kilka organów prawnicy, m. in. „Action Française”, wyraża niezadowolone i dwójności, wprowadzonej

przez Caillaux do rządu francuskiego. Swych pięciu zwolenników zbiera on na oddzielne i systematyczne narady.

Nowa plaga ludzkości

W Niemczech pojawił się nieznaną chorobą Zapalenie gardła, ślepotą i zakażenie krwi

BERLIN. 28. 6. W Leonbrunnie zanotowano dwa wypadki nowej niespotykanej dotąd choroby, która pociągnęła już za sobą dwie ofiary.

Ślepnie, przyczem jednocześnie występują symptomy zakażenia krwi.

Choroba trwa bardzo krótko, przyczem zaczyna się zapaleniem gardła i szybko wzrastającą gorączką. Po dwu dniach chory

Oba wypadki skończyły się śmiertelnie na trzeci dzień od pierwszego zanotowania objawów chorobowych, przyczem chorzy umierali wśród wielkiej cierpienia.

Dar z Ameryki dla Polski

Towarzystwo przyjaciół Polski w Nowym Jorku zakupiło rzeźbę rzeźbiarza Franciszka Ostrowskiego p.t. „Satyr”. Rzeźba ta ma być przesłana do Warszawy w darze dla Muzeum Narodowego.

Rzeźba przedstawia (od lewej strony) baletnicę teatru Broadway Margerite Stewart, pozująca artystka do jego rzeźby.

Fachowiec z zagranicy organizować ma ministerstwo komunikacji

Z uwagi na zamierzone przestoczenie ministerstwa kolei na ministerstwo komunikacji, rząd powołać chce wybitnego znawcę spraw kolejowych z zagranicy.

Zadaniem znawcy byłoby udzielenie fachowej opinii o zorganizowaniu ministerstwa w jego rozszerzonym zakresie działania.

Wykopalisko z czasów rzymskich

W Eleusis wykopano sarkofag grecki, będący prawdziwym dziełem sztuki.

Przedstawia on polowanie na niedźwiedzia.

Straszna katastrofa samochodowa pod Wadowicami

Jeden zabity -- trzech rannych

Z Krakowa telefonują: Na szosie pod Wadowicami zdarzyła się onegdaj w nocy straszna katastrofa samochodowa.

Automobil osobowy, jadący z Jaworzna do Krakowa z powodu ciemności wpadł na szlaban zamknięty przejazd kolejowy.

Samochód uległ zupełnemu zniszczeniu. Jeden z pasażerów Karol Umlauf, student, znany młody pianista z Krakowa, zginął na

miejscu. Trzej inni pasażerowie -- por. St. Kwieciński z 63 p.p., dr. Piętowski Felicjan i p. Bohdan Warchałowski: odnieśli b. ciężkie rany.

Prowadzący samochód p. Mikucki, właściciel apteki i sekretarz teatru miejskiego oraz p. Elżbieta Umlaufówna wyszli bez szwanku.

Rannych przewieziono do szpitala w Wadowicach.

Nacjonalści gdańscy demonstrują przeciwko Polsce

Unemożliwił wprowadzenie monopolu tytoniowego

Z Gdańska telefonują: Ustawa o monopolu tytoniowym nie otrzymała w trzecim czytaniu dostatecznej ilości głosów ze względu na wstrzymanie się od głosowania nacjonalistów.

Stanowisko nacjonalistów miało charakter demonstracji antypolskiej.

Sprawa cała została odłożona do sierpnia.

Zjazd kardynałów w Ameryce

Ich Eminencje: Bonzano (Włochy), Hayes (Ameryka), O'Donnell (Irlandja), Charost (Anglia), Casanova (Hiszpanja), Dubois (Francja), Piffel (Austria), Czenock (Węgry).

HEJ, PANOWIE POSEŁOWIE, gdzie są ci prawnicy bez których nie można dokonać rewizji konstytucji

(Waż). W tygodniu bieżącym powinno się odbyć pierwsze czytanie rządowego projektu zmiany konstytucji, łącznie z takimi projektami, pochodzącymi z zapoczątkowania poselskiego.

Mimo kilku rozmów, jakie p. marszałek Rataj odbył z przewodcami poszczególnych klubów, postępowania w obradach nad zmianą zasadniczej ustawy państwowej dotąd nie ustalono. Pan marszałek proponuje, aby momenty wspólne w rozmaitych projektach ująć w całość, pomyślnie innym przyznać znaczenie

w siły lepsze, do komisji konstytucyjnej weszła -- reszta.

Tymczasem wypadki sprawiły, że ta właśnie komisja, pod koniec okresu prawodawczego, stała się czynnikiem rozstrzygającym. W obecnym składzie zadaniu jednak nie odpowie.

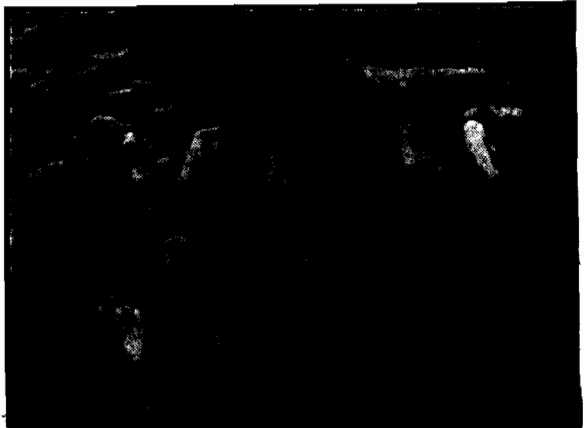
Odczuwa się przeto jako potrzebę istotną fakt, aby zarządy klubów zmieniły skład komisji konstytucyjnej i wymieniły poszczególnych członków. Nauuczyciele gimnazjalni, „urzędnicy” i kupcy winni uczynić miejsce rutynowanemu prawnikom.

Ponad wszystkim gorąco nadto kwestja wyboru referenta.

Wobec rozbieżności, jaka zachodzi między zgłoszonymi projektami zmian, jest to zadanie na prawdę trudne. W którym klubie znajdziemy teoretyka prawa konstytucyjnego, któryby rozporządzał dostateczną wiedzą i głębią kością polityczną, iżby zadanu sprostał?

Brak kultury parlamentarnej, a przedewszystkiem upór partyjniczy i w tym wypadku stwarzają przeszkody dla gładkiego rozwikłania problemu. Jak z tego wybrnąć?

Bezpieczni wśród morskich fal

Wynalezione w Niemczech kostiumy kaptelowe -- balony pozwalają dłużej czasu przeżyć na powierzchni morza.

wet najgłębszej wody, bez obawy niebezpieczeństwa życia.

Za mężem — do Afryki!

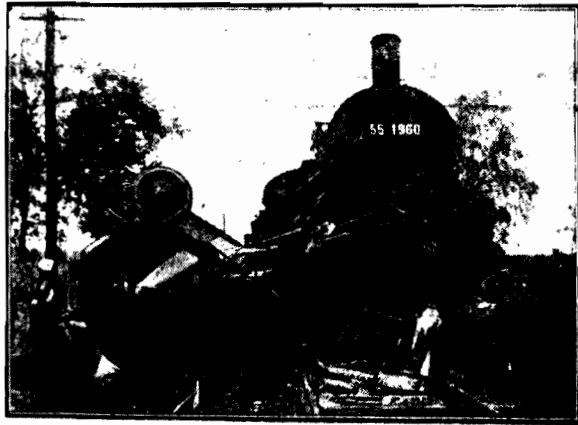

Madame Grice opuściła przed dwoma tygodniami Anglię, by podążać za mężem, który został mianowany gubernatorem centralnej Afryki.

Melancholija wołów Rozstrój nerwowy wśród bydła Tajemnicza choroba w Argentynie

W prerjach argentyńskich pojawiła się w ostatnim roku wśród stad bydła rogatego nieznaną jakąś chorobą, która szerzy wśród niego straszne spustoszenie. Najzdrowsze woły i krowy przestają jeść, spuszcza melanchole i zapadają w apatię. Po kilku tygodniach hydletają z wyczerpania i głodu. Argentynscy weterynarze nie mogli ustalić przyczyn choroby, albowiem sekcje nie wykazywały żadnych zmian w organach zwierzęcych. Zauważono więc z Paryża prof. Ligneres, który doszedł do wniosku, iż wśród argentyńskich stad grasuje melancholija. Woły i krowy cierpią na rozstrój nerwowy, który objawia się niechęcią do życia i apatią. Właściciele stad nie zadowalają się jednak diagnozą, chcieliby znaleźć lekarstwo na chorobę bydła. Jak więc zaradzić złemu? Francuski uczonego wzmusza ramionami i twierdzi: — Trzeba leczyć podobnie jak ludzi. A zatem — zmiana miejsca pobytu, miła i nie mecząca rozrywką, wodna terapia i unikanie silnych wznieszeń.

Niezwykła katastrofa

Na linii Cella — Brunzwick zdarzyło się na przełomie kolejowym auto ciężarowe z ładunkiem drzewem z lokomotywą pociągu towarowego. Skutki tej katastrofy, w której 2 osoby zostały zranione, wypadły fatalnie dla auta, co zresztą jest widoczne na obrazku.

Samobójstwo ulubienicy Paryża

Fotografia przedstawia głośną artystkę francuską, ulubienicę stolicy nadsekwanskiej, Reginę Flory, o której niezwykle samobójstwie pisał wczorajszy Kurjer Czerwony.

Już rekordzistka

Alinka Thierry zdobyła pierwszą nagrodę na wyścigu dziecięcym w narku Jordana'a w Brukseli.

Samowolny kandydat do korony polskiej zrzeka się „praw do tronu” by otrzymać obywatelstwo amerykańskie

W piśmie nowojorskim „Evening” ogłosił baron Eugeniusz Tersen oświadczenie, w którym zrzeka się praw do korony polskiej, celem uzyskania obywatelstwa Stanów Zjednoczonych. Baron Tersen utrzymuje, iż rodzina jego wywodzi się od Piastów krakowskich i kilkakrotnie spokrewniona była z Jagiellonami oraz dynastją saską, panującą w Polsce. Jakiego rodzaju jest to pokrewieństwo, niestety, nie wiemy, ani też nikt w Polsce dotychczas nie wiedział.

POST 25 MILJONOW LUDZI Głodówka — ratunkiem skarbu Francji

Niebawo projekt rady paryskiego Pałroci francuscy wysłają mógzi jakby uzdrowić finanse narodowe. Wiadomo, iż trzeba oszczędzać, zmniejszyć wydatki i powiększyć dochody. W tej wyjątkowej chwili zjawili się w Paryżu plakaży nielubianego dr. Erazma Pafliota, który rozwiązał trudną zagadkę franka i budżetu. — Obywatele! — proszę znać mity radca. — Jedyny sposób na uratowanie drogiej ojczyzny to głodówka. Jeśli tylko 25 milionów Francuzów przeprowadzi raz tygodniowo ścisły post, skarbu państwa wróci do równowagi. Post 25 milionów obywateli przerachowany bardzo skromnie po 4 franki na osobę, daje 100 milionów tygodniowo oszczędności. W ciągu roku zbierze się zgóra miliard i kłeska zażegnana. Pod względem zdrowotnym zyska zaś Francja znacznie więcej. Głodówka usunie wiele chorób powstałych z opychania żołaków i wzmoże energię obywateli. Głodujcie więc, a będziecie szczęśliwi!

ZNACHOR--TRUCICIEL

Smiercionośnym proszkiem przeciw migrenie zabił młodą kobietę

W Pabjanicach pod Łodzią, wczoraj wczesnym rankiem, policjant pełniący służbę na ul. ks. Józefa Poniatowskiego, zauważył mężczyznę, noszącego na plecach worek wielkich rozmiarów. Ponieważ mężczyzna ów zdawał żywy niepokój i przemykał się pod murami domów, policjant rozkazał mu zatrzymać się i pokazać zawartość worka. Ponieważ mężczyzna wahał się z otwarciem worka, policjant przeciął sznurek i odskoczył przez ramię... W worku znajdował się trup młodej kobiety. Jak się okazało, zatrzymany mężczyzna był robotnikiem fabrycznym i nazywał się Józef Adamczyk. Kobieta, którą niósł w worku, była jego żoną. Badany w policji Adamczyk zeznał co następuje: Żona jego od dłuższego czasu cierpiała na ustawiczny ból głowy. Lekarstwa przepisywane przez lekarzy nie skutkowały. Przed kilkoma dniami poradził się pod murami domów, policjant rozkazał mu zatrzymać się i pokazać zawartość worka. Ponieważ mężczyzna wahał się z otwarciem worka, policjant przeciął sznurek i odskoczył przez ramię... W worku znajdował się trup młodej kobiety. Jak się okazało, zatrzymany mężczyzna był robotnikiem fabrycznym i nazywał się Józef Adamczyk. Kobieta, którą niósł w worku, była jego żoną. Badany w policji Adamczyk zeznał co następuje: Żona jego od dłuższego czasu

żonego męża, by trupa żony w worku przeniósł do swego mieszkania, a następnie nocą pochował na cmentarzu. Znachora Edwarda Waltera aresztowano. Jak się okazało, nie miał on najmniejszego pojęcia o leczeniu, a do znachorstwa wziął się jako zredukowany urzędnik fabryki Krusche i Ender. Zwłok! Adamczykowej poddane zostaną badaniom lekarskim, celem ustalenia — jaką trucizną zabił znachor swą pacjentkę.

Pięściarski mistrz Europy

Świetny bokser szwedzki, mistrz Skandynawji wagi ciężkiej — Harry Persson — zmierzył się ostatnio z mistrzem Anglii tejże wagi — Phil Scott'em w walce o mistrzostwo Europy. Spotkanie odbyło się w Colbrook (Anglja). W jedenastej rundzie Persson — knockautował Scott'a, zdobywając tytuł mistrza Europy wagi ciężkiej. Na zdjęciu widzimy Perssona zaraz po zwycięstwie.

W obawie przed wścieklizną

Magistrat amerykańskiego miasta Montclair wprowadził przymusowe szczepienie ochronne przeciw wściekliznie. Przydałoby się i w Warszawie.

Las wyrwany z korzeniami przez szalejący potok górski

Niebawo katastrofa w Styryi

Ze Styryi donoszą, iż niewielka rzeczka górską Enne, wpadająca do Dunaju, wezbrała do tego stopnia skutkiem oberwania chmur, iż zniszczyła doszczętnie las położony nad jej brzegami, na przestrzeni 5 kwadratowych kilometrów. Wzburzona fala wyrwała z korzeniem 10 tysięcy starych drzew przeznaczonych już na wyrab i uniosła je niszcząc po drodze mosty i śluzę. Zmobilizowano żandarmerię i oddziały pionierskie, które stają się wylądować ogromne kłody drzew z wody, by zapobiec dalszemu niszczeniu mostów i uratować choć część cennego materiału budowlanego. Kilka tysięcy drzew zaniosła już wzburzona rzeka górską do Dunaju, musiano więc wstrzymać na kilka dni żeglugę w obawie katastrofy. Pomimo tej przezorności kilka tratw i barek rybackich rozbiło się o płynące Dunajem stuletnie dęby i sosny.

Typy ludowe z Muzeum Etnograficznego w Warszawie

Grupa nielubiana, ludzka pozornia życia, prawdziwa w ruchu i wyrazie, to rodzina wiejska w strojach odświętnych, chwyciona w obiektyw fotografa nie na odpuszczeniu jarmarku dorocznym, ale... w gablocie Muzeum Etnograficznego. Coraz bardziej wychodzące z użycia, a tak piękne stroje krakowiaków, księżaków, mazurów, kurpiów, kujawiaków, przechowane tu są z należytym pietysmem i odtworzone ze ścisłością w najdrobniejszych szczegółach.

ARCHITEKTURA POLSKA nad brzegami Pacyfiku Ameryka chce się budować według wzorów polskich

Planami regulacji miast polskich wystawionymi w Ratuszu warszawskim zainteresowało się konsorcjum amerykańskie Bracia Elliot i Spółka w Nowym Jorku. Szczególną uwagę przedsiębiorców amerykańskich zwróciły plany regulacji nadmorskich miast Pomorza, a zwłaszcza Gdyni. Przedstawiciel towarzystwa amerykańskiego zwrócił się do autora tych projektów, inż. Romana Felińskiego, zapraszając go do Stanów Zjednoczonych celem zaprojektowania dwu nadmorskich miejscowości klimatycznych nad brzegiem Oceanu Spokojnego.

Nieudały lot polarny

Po Byrdzie i Amundsenie chciał także amerykański lotnik kpt. Wilkins spróbować szczęścia w locie z Alaski do bieguna północnego. Przedsięwzięcie jednak jego nie udało się, gdyż przy pierwszym locie próbnym rozbił samolot.

W sprawie wznowienia działalności Towarzystwa Kredytowego m. Suwałk.

W związku z komunikatem, ogłoszonym w Nr 26 „Dziennika Suwałskiego”, że Rada Główna pieniężnej w Warszawie zawisała notowanie w celu uregulowania 5% listów zastawnych m. Suwałk, uważam za wskazane podać bliższe szczegóły, które prawdopodobnie zainteresują b. stowarzyszonych i posiadaczy listów zastawnych.

Otoż, na podstawie informacji, łaskawie udzielonych mi przez b. Sekretarza Towarzystwa p. Wł. St., sprawa wznowienia tego Towarzystwa w obecnej chwili, przedstawia się w sposób następujący:

Z inicjatywy i pod przewodnictwem obecnie już nieżyjącego, b. Prezesa Towarzystwa s. p. Stanisława Stanisławskiego, na posiedzeniu w dn. 30 września 1919 r. odbył się zjazd, wyznaczający zarządcy i nadziera, nadszedł 1 stycznia 1920 r. i sporządził sprawozdania za lata 1914, 1915, 1916, 1917, 1918 i 1919 co i zostało wykonane i w dn. 26 lutego 1920 r. przez ogólne Zebranie członków - zatwierdzone; wszystkie te sprawozdania przedstawione zostały do Ministerstwa Skarbu w celu uzyskania pożyczki w kwocie 500000 m.p. dla rozpoczęcia działalności Towarzystwa.

Sprawa ta, dotycząca leży w aktach ministerjalnych.

Ogólna suma wydanych pożyczek w 5% listach zastawnych, wynosił:

na Suwałki	rb. 1294000
Angustów	706000
i na miasta, pozostałe	
obecnie pod zarządem litewskim . . .	234850

Sprawa poruszona w powyższym artykule ma doniosłe znaczenie dla Suwałk i powinna zainteresować szerzej warstwę społeczeństwa. Przedwołanie Towarzystwa kredytowego niejednako uregulowało swoje interesy przewalutowały litę i uznawali działalność; zaprowadzili też w tym czasie działalność hipoteczną, ułatwili ten kupno i sprzedaż nieruchomości i umożliwili ruch budowlany.

Tylko Suwałki jak we wszystkich takich w tej sprawie wzięła się oszaleć w sądzie. Czy naprawdę nie znajduje się chętnych i mających czas kilku ludzi do zajęcia się tą sprawą?

Ze sportu. „Amatorzy” — „41 Suw. p. p.”

W niedzielę dn. 27 b. m. odbyły się zawody piłki nożnej między drużynami: „Amatorzy” „41 p. p.”, zakończone wynikiem 0:4 (0:4) na korzyść 41 p. p.

„41 p. p.” grając w pierwszej połowie z wiatrem ma pełną przewagę i uzyskuje już w 3-ciej m. pierwszą bramkę przez p. Dobrowolskiego. Gra toczy się pod bramką „Amatorów” którzy ograniczyć się muszą tylko do obrony. W 29-ej min. zdobywa „41 p. p.” drugą bramkę przez p. Stejka. Ten wynik zostaje do przerwy.

W drugiej połowie w. prze-

ciągają 26 minut „Amatorzy” mają przewagę; ale zmienia się to i już w 82-1 min. zdobywa „41 p. p.” trzecią bramkę p. Budzyńskiego i w 85-1 m. czwartą bramkę przez p. Szwedka. Na ten wynik kończą się zawody. Druga połowa meczu jest bardzo ciekawa. Jest ona prowadzona w szybkim tempie i z kombinacją.

Musimy wziąć pod uwagę to, że „Amatorzy” ani razu nie trenowali się od ostatniego meczu t. j. od dn. 29 maja. Sedziszewi dobrze p. por. Daniec.

Korespondencja z Włajaj. Jeszcze coś niecoś o p. Służąnskima.

W Nr-ze 97 „Dziennika Suwałskiego” znalazłem korespondencję z Włajaj w której spisany jest awantura przy stole p. Mieczysława Służąnskigo.

Szkoda, że autor jej nie dodał, iż wypadek ten nie należy bynajmniej do wypadków sporadycznych: p. Służąński bardzo często podobnym postępowaniem przypomina o sobie ludności osady i podobnych, a nawet jeszcze gorszych awantur, można by przytoczyć kilkanaście.

Pan ten według zgodnej opinji większości ludności uchodzi za notorycznego awanturnika i pijaka, co mu przeważnie uchodzi bezkarnie.

Przytem dla wszystkich jest tajemnicą z jakich funduszków p. Służąński czerpie środki na hulanki, gdyż według krążących wersji pobory jego otrzymuje ojciec—i do rąk nie mu nie wypłaca.

Włajajniak.

Nielegalne przekroczenie granicy.

Pod kilkoma dniami patrol K. O. F. zatrzymał na granicy litewskiej w rejonie Włajaj B. Kiechelowę i J. Szymanowskiego, którzy nielegalnie przekroczyli granicę z Litwy do Polski.

Dom drewniany

14 mtr. długo, 10 mtr. szeroki, niedawno wybudowany
SPRZĘDAM ZARAZ
Wiadomość w redakcji.

Znaleziono

książeczkę wojuską Adama Gryżkiewicza r. 1904 ze wsi Święcicki gm. Andrzejawo p. Suwałskiego. Właściciel zgłosi się po odbiór do Redakcji.

Ze Stacji Hydrobiologicznej na Wigrach.

W zeszłym tygodniu stacja hydrobiologiczna na Wigrach zwiedzała w celach naukowych wycieczka studentów uniwersytetu Stefana Bitoro z Wilna pod przewodnictwem prof. zoologji tego uniwersytetu Jana Prüffera i dwóch asystentów. Ogółem w wycieczce brało udział 12 osób.

Z Kina.

Kino „Filmja” wyświetla od wczoraj trzy filmy z Bustrem Keatonem w rolach tytułowych: „W roli zawodowcy od wszystkiego”, „Jak to się dzieje na północnym biegunie z miłością”, „Przypadkiem ozniony”. Razem 9 aktów.

Dla młodzieży dozwolony. Ceny taniej zwykle.

Kino „Mamus” wyświetla dramat w 9 aktach p. t. „Nie grzesz matko” z Mary Cser w roli tytułowej znanej z filmu „IV przykazanie” (Matka). Nad programem komedia w 2-eh aktach.

Podoficerowie rezerwy!

Zarząd Kłosa Suwałskiego Związku Podoficerów Rezerwy, uprasza wszystkich swoich członków, o zgłoszenie się do kancelarji (ul. Kosciuszki 100) w godzinach od 8-ej do 8-ej wieczorem, celem spisania ewidencji członkowskiej.

Od Redakcji.

Z przyczyn od nas niezależnych „Dziennik” wczoraj nie wyszedł.

Afera szpiegowska w gimnazjum litewskim w Święcianach.

Przypominamy w swolm czasie o wykrewn przez policję organizację szpiegowskiej złożonej z uczniów gimnazjum litewskiego w Święcianach. skutkiem czego aresztowano kilkunastu uczniów tego gimnazjum.

Niepełnoletnich wkrótce wypuszczono na wolność, a na stopnie za poręką dyrektor gimnazjum zwolniono resztę z których dwóch zaraz uciekli na Litwę.

U jednego ucznia, nazwiskiem Kolpakas, rewizja wykryła dużo obciążającego materiału na skutek czego został on aresztowany ponownie.

Z Litwy. Amnestja na Litwie.

Dnia 25 b. m. Sejm litewski w pierwszym i drugim czytaniu uchwalił 40 głosami przeciwko 7 projekt ustawy o amnestji wniesiony przez socjalistów.

Ostre pogotowie granicznych oddziałów sowieckich.

W związku z manewrami sowieckiego 5-go Korpusu, sformowanego w Mińsku, władze sowieckie zarządziły ostre pogotowie strazy granicznej na tym odcinku.

Wystawa robót dzyatwy szkół powszechnych.

W dniu wczorajszym w g. 10 otwarta została w lokalu szkoły powszechnej przy ul. Kamedulskiej № 3 wystawa robót ręcznych, rysunków, robót kobiecych oraz pomocy szkolnych sporządzonych i zdobytych własnym przyswojeniem i pracą szkół powszechnych powiatu Suwałskiego.

Święto pieśni.

Dnia 1 lipca odbędzie się w Suwałkach „Święto pieśni” wykonane przez szkoły powszechne miejskie i wiejskie.

W Święcie wezmą udział wszystkie szkoły powszechne w Suwałkach i kilkanaście z powiatu.

Bzaz odnowić prenumeratę na lipiec.

Celem uniknięcia przerwy w dostarczaniu „Dziennika Suwałskiego” uprzejmie prosimy P.P. Prenumeratorów o wpłacanie zawczasu prenumeraty na m-c lipiec.

P.P. prenumeratory zamiejscowi wpłacać mogą należność za pośrednictwem P. K. O. na nasze konto № 83677.

Od Administracji

Celem uniknięcia przerwy w dostarczaniu „Dziennika Suwałskiego” uprzejmie prosimy P.P. Prenumeratorów o wpłacanie zawczasu prenumeraty na m-c lipiec.

P.P. prenumeratory zamiejscowi wpłacać mogą należność za pośrednictwem P. K. O. na nasze konto № 83677.

SKLEP ZEGARMISTRZOWSKI I ZAKŁAD GRAWERSKI I. ZYLBERMAN—Kosciuszki 65.

Niniejszem podaję do wiadomości Szanownej Publiczności iż z dniem 1 czerwca przyjmuję wszelkie obstalunki wchodzące w zakres grawerstwa jak to: monogramy, facsimile, pieczęcie lakowe, klisze, herby, żetony, szyldziki mosiężne i t. d.

Monogramy wykonywam na oczekaniu, wykonanie sumienne i akuratne.

CENY PRZYSTĘPNE.

Z wysokim poważaniem

I. Zylberman

SKLEP ZEGARMISTRZOWSKI—ul. Kosciuszki 65 (obok gmachu Sądu Okręgowego).

Motywy wyroku w sprawie „53-ch”.

(Wyjątki)

Sama przez się powstaje pytanie, czemu się tłumaczył akt przyznania się podsądnemu Gotliba Smieciuchowskiego do winy i pomowienia w czasie przesłuchania ich przez policję i sądownicze następuje zeznanie przed policją wyjaśnienie, tak na śledztwie wstępny, jako też przy składaniu wyjaśnień podczas przewodu sądowego. Odpowiedź na pytanie to są znajduje w zeznaniu świadka Nesterowicia. Oto przez O. K. P. P. został wydany okólnik zalecający członkom kompartji, o ile ci zostaną zaarrestowani i pod jakimkolwiek wpływem, naprzykład depresji moralnej, przyznają się do winy lub omówia innych, by następnie zeznanie swe cofali, tłumacząc się, iż zeznania zostały wymuszone o nich bądź zapomocą tortur, o jakich opowiadają podsądni Smieciuchowski i Kapłan, bądź też za pomocą podstępów, które to zeznania znajduje poniekąd potwierdzenia w wyżej cytowanym okólniku № 1 „Towarzystwa”. odebranym od podsądnego Kapłana a wskazuje pod-

Boruha Sejwejskiego, oraz między podsądnymi Lejzora Lewitę, Lejbę Szapiro, Mozesę Rybaka, Leona Ancewicza, Mejerę Halperna, Mowazę Majstowskiego, Josela Majstowskiego, Izaakę Latmanowicza, Hirsza Płaskowskiego, Nochuma Płaskowskiego, Berka Epsteinę, Piotra Czupryńskiego i Symchę Furmanckiego, gdyż często widywano ich razem bądź w prywatnych mieszkaniach bądź w pobliskim lasku, miejscospacerów ludności m. Sejnu, przyczem w czasie zbiorów tych czytawali jakieś pisma i naradzili się nad niemi.

Na tej też podstawie w sierpniu 1924 r. w mieszkaniu pierwszego z wymienionych Boruha Sejwejskiego dokonano rewizji, w czasie której odnaleziono kilka odezw komunistycznych, z powodu odnalezienia których ten stawiał przed sądem i został skazany z art. 182 cz. 2 Kod. Karn. na dwa lata twierdzy. Ostatecznie za pomocą konfidentów Franciszka Sopyła i Dawida Tykiera, którzy bezpośrednio wskazywali się z podejrzanymi, zostało ustalone, iż w Sejnach funkcjonował R. K. K. P. P. podległy Suwałkiemu O. K. K. P. P.

Do zarządu komitetu tego wchodził podsądni Lejzor Lewita, którzy przez jakiś czas pełnił obowiązki prezesa, Lej-

ba Szapiro, ten objął przesiostwo po Lewicie i Mozesę Rybaka, jako technika.

Podsądni ci zwięrzyli się z tem przed poniesionymi konfidentami, uważając pierwszego za członka kompartji, drugiego zaś za sympatyka, przyczem tego ostatniego Lewita i Rybak gorąco namawiali do wstąpienia do partji.

Zapomocą tychże konfidentów zostało ustalone, iż sejneńska organizacja w bibule zaopatrywana była przez O. K. K. P. P. w Suwałkach. Bibulę komunistyczną przywozili tu podsądni Judel Kraepoposki i Chaim Kapłan. Spotykali ich w tych wypadkach wymienieni trzej podsądni: Lewita, Szapiro i Rybak, przyczem zatrzymywali się tu bądź u Szapiro bądź u Rybaka.

Dalej Sąd przytacza te zeznania innych świadków które potwierdzają powyższe okoliczności i stwierdzają zbieranie składek na więźniów politycznych przez Lewitę i Rybaka.

Prawda, w czasie przewodu sądowego świadkini Merka Dąbrowska oświadczyła, iż niewiele na jaść cel pomieszczeni podsądni zwracali się do niej o składkę i że jeżeli i powie-

działa „na więźniów”, to nie rozumiała tego wyrazu i myślała, iż słowo „więźniów” i słowo „blednych” oznacza jedno i to samo. Jednakże świadkini ta w tym wypadku kłamie—po wprowadzeniu na sąle i podejściu przed stół sądowniczy prosiła o przesłuchanie jej za pośrednictwem tłumacza, ponieważ po—polsku nie rozumie i nie mówi, gdy zaś prosił jej zadość nie uczyniono, zeznanie złożyła w polskim języku; mówiąc poprawnie.

Następnie wyluszczone są znalezione przy rewizji druki i literatura komunistyczna oraz przytoczone te zeznanie świadków, które obalają wyjaśnienia niektórych oskarżonych.

Takie przedstawienie rzeczy w zupełności utwierdza sąd w przedświadczeniu co do winy podsądnego Gotliba Smieciuchowskiego i (tu wymienieni są wszyscy skazani) i nie daje dostatecznej podstawy do uznania winnymi pozostałych.

I Co do pierwszej grupy:

1) co do podsądnego Gotliba Smieciuchowskiego,

a) przynależność jego do partji komunistycznej datuje się od roku 1918—już wówczas był stronnikiem, następnie jedynym z powierników Wacława

Kanigowskiego, założyciela partji tej na tutejszym terenie.

b) w roku 1922 w czasie wyborów do Sejmu agitował na listę № 5,

c) uprawiał agitację komunistyczną wśród bezrobotnych, mając na celu wciągnięcie ich do partji, on też wraz z podsądnym Antonim Zelwindrem wciągnęli do partji świadka Franciszka Sopyła.

d) dn. 1 maja 1925 r. osobiście rozdawał i rozrzucał proklamacje komunistyczne, także proklamacje odnaleziono u niego przy rewizji podczas zaarrestowania jego,

e) po zaarrestowaniu będąc badany przez policję przyznał się, iż był członkiem kompartji i prezesem miejscowego O. K. K. P. P.

f) przyznaje się niejako do winy w liście odebranym od niego przez posterunkowego Radwańskiego 12. IV-1926 r.

g) jako na członka kompartji i prezesa miejscowego O. K. K. P. P. wskazuje na niego współpodsądni Marciniewicz, Raczkowski, Słomiański, Buraczewski, Wrocławski i

h) jako na przywódcę ruchu komunistycznego na tutejszym terenie wskazuje również podsądni Antoni Zelwinder;

(D. c. n.)

Prenumerata miesięczna z odnośzeniem do domu lub przesyłką pocztową z 4 gr 50. Cena ogłoszeń, tylko na 4-ej stronie, 25 groszy za wiersz milimetrowy 1-o szpaltowy drobne 10 groszy za wyraz. Ogłoszenia fantazyjne o 50 procent drożej. Redakcja czynna od 11-ej do 1-iej i od 4-iej do 8-iej. Telefon Redakcji i Administracji 88.